

۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تعداد کل داده‌ها ۳۰ است و عبارت‌اند از:

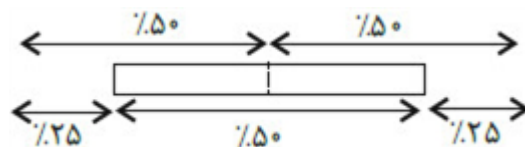
۲۰, ۲۱, ۲۱, ۲۲, ۲۳, ۲۳, ۲۴, ۲۴, ۲۴, ۲۵, ۲۵, ۲۶, ۲۷, ۲۷, ۲۸, ۲۹, ۲۹, ۳۰, ۳۰,
۳۱, ۳۲, ۳۲, ۳۳, ۳۳, ۳۳, ۳۴, ۳۵, ۳۸, ۴۰.

$$\frac{10}{30} \times 100 = 33\frac{1}{3}\% \text{ درصد}$$

که ۱۰ داده‌ی آن دمای بالاتر از ۳۰ هستند. درصد آن‌ها برابر است با:

۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به نمودار جعبه‌ای زیر توجه کنید:

تقریباً ۵۰ درصد داده‌ها بیشتر از میانه‌اند و ۵۰ درصد داده‌ها کمتر از میانه‌اند. تقریباً ۵۰ درصد داده‌ها، درون جعبه (Q_1 و Q_3) هستند.

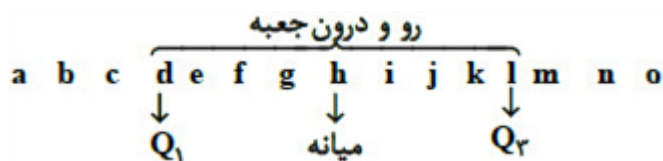
تقریباً ۲۵ درصد داده‌ها، کمتر از Q_1 و ۲۵ درصد داده‌ها بیشتر از Q_3 هستند.

تقریباً ۷۵ درصد داده‌ها بیشتر از Q_1 و ۷۵ درصد داده‌ها کمتر از Q_3 هستند.

پس در این سؤال، سهم داده‌های کمتر از ۱۴، تقریباً ۲۵ درصد است و تقریباً ۷۵٪ داده‌ها از ۱۴ بیشتر هستند.

۳

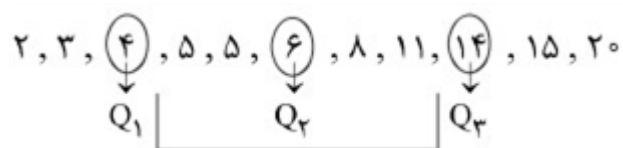
گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در ۱۵ داده آماری، هشتمین داده میانه است $\left(\frac{15+1}{2} = 8 \right)$ ؛ سپس با حذف میانه در هر نیمه از داده‌ها، ۷ داده داریم که چهارمی میانه خواهد بود:

پس از هر طرف، ۳ داده بیرون جعبه داریم؛ بنابراین رو و درون جعبه $9 = 15 - 3 - 3$ داده قرار دارد.

۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اعداد داخل جعبه، اعداد بین Q_1 و Q_3 است. بنابراین:

داده‌های داخل جعبه ۵, ۵, ۶, ۸, ۱۱ است پس:

$$\text{میانگین} = \frac{5 + 5 + 6 + 8 + 11}{5} = \frac{35}{5} = 7$$

۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مجموع زوایای مرکزی در یک نمودار دایره‌ای برابر 360° است. با توجه به این مفهوم ابتدا زاویه مرکزی مربوط به هر رشته ورزشی را می‌یابیم:

$$\alpha_{\text{شنا}} + \alpha_{\text{بسکتبال}} + \alpha_{\text{والیبال}} + \alpha_{\text{فوتبال}} = 360^\circ \Rightarrow 6x + 15^\circ + 4x - 8^\circ + 5x - 10^\circ + 3x + 3^\circ = 360^\circ$$

$$\Rightarrow 18x = 360^\circ \Rightarrow x = \frac{360^\circ}{18} = 20^\circ$$

حال زاویه مرکزی در هریک از گروه‌ها را می‌یابیم:

$$\alpha_{\text{فوتبال}} = 6x + 15^\circ = 6 \times 20^\circ + 15^\circ = 120^\circ + 15^\circ = 135^\circ$$

$$\alpha_{\text{والیبال}} = 4x - 8^\circ = 4 \times 20^\circ - 8^\circ = 80^\circ - 8^\circ = 72^\circ$$

$$\alpha_{\text{بسکتبال}} = 5x - 10^\circ = 5 \times 20^\circ - 10^\circ = 100^\circ - 10^\circ = 90^\circ$$

$$\alpha_{\text{شنا}} = 3x + 3^\circ = 3 \times 20^\circ + 3^\circ = 60^\circ + 3^\circ = 63^\circ$$

حال درصد مربوط به هر گروه را از تقسیم زاویه مرکزی به زاویه 360° ضربدر عدد ۱۰۰ به دست می‌آوریم:

$$\text{درصد فوتبال} = \frac{135^\circ}{360^\circ} \times 100 = 37/5\%$$

$$\text{درصد والیبال} = \frac{72^\circ}{360^\circ} \times 100 = 20\%$$

$$\text{درصد بسکتبال} = \frac{90^\circ}{360^\circ} \times 100 = 25\%$$

$$\text{درصد شنا} = \frac{63^\circ}{360^\circ} \times 100 = 17/5\%$$

۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نمودار متوجه می‌شویم که:

$$\bar{x} = 12, \sigma = 14 - 12 = 2$$

$$2 \times \text{میانگین اولیه} = 12 \times 2 = 24$$

$$24 + 4 = 28 : \text{جواب نهایی} \Rightarrow 2 \times 2 = 4 \Rightarrow 2 \times 2 = 4 \Rightarrow \text{انحراف معیار اولیه} = \text{انحراف معیار جدید}$$

۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

دسته	A	B	C	D
فراوانی	۷	۴	۹	۴

$\Rightarrow \text{تعداد کل داده ها} = 7 + 4 + 9 + 4 = 24$

زاویه مربوط به دسته C برابر است با:

$$\frac{9}{24} = \frac{x}{360} \Rightarrow x = \frac{9 \times 360}{24} = 135^\circ$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۸

$$150^\circ + 90^\circ + 65^\circ + x = 360^\circ \Rightarrow x = 360^\circ - 305^\circ = 55^\circ$$

زاویه کوچک‌ترین دسته 55° است. پس:

$$\frac{55^\circ}{360^\circ} = \frac{33}{n} \Rightarrow n = \frac{33 \times 360}{55} = 216 \text{ داده‌ها}$$

برای تعیین فراوانی بزرگ‌ترین دسته (با زاویه 150°) داریم:

$$\frac{150^\circ}{360^\circ} = \frac{a}{216} \Rightarrow a = \frac{150 \times 216}{360} = 90$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر سه عبارت داده‌شده درست هستند. ۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۰

$$25 + b + 30 + a + 10 - b = 80 \Rightarrow 65 + a = 80$$

$$\Rightarrow a = 80 - 65 = 15$$

$$\frac{15}{80} \times 100 = 18.75$$

درصد گروه خونی برابر است با:

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تعداد نقطه‌های توپر، فراوانی (تکرار) هر داده را نشان می‌دهد. اگر داده‌ها را مرتب کنیم، خواهیم داشت: ۱۱

۱, ۲, ۲, ۲, ۳, ۳, ۵, ۵, ۵, ۵, ۶, ۶, ۷, ۷, ۷, ۷, ۹, ۹, ۱۰

تعداد داده‌ها ۱۸ تا است.

$$\text{میانۀ} = \frac{\text{داده ی دهم} + \text{داده ی نهم}}{2} = \frac{5 + 6}{2} = 5.5$$

از طرفی مد داده‌ها برابر ۷ است. زیرا بیشترین فراوانی (تکرار) را دارد.

$$\text{اختلاف مد و میانۀ} = 7 - 5.5 = 1.5$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. D: قطر، r = شعاع، S مساحت ۱۲

$$D_{\text{رشت}} = 3r_{\text{تهران}} \Rightarrow 2r_{\text{رشت}} = 3r_{\text{تهران}} \Rightarrow r_{\text{رشت}} = \frac{3}{2}r_{\text{تهران}}$$

$$\text{نسبت ریزش باران رشت به تهران} = \frac{S_{\text{رشت}}}{S_{\text{تهران}}} = \frac{\pi r_{\text{رشت}}^2}{\pi r_{\text{تهران}}^2} = \frac{\left(\frac{3}{2}\right)^2 \times r_{\text{تهران}}^2}{r_{\text{تهران}}^2} = \frac{9}{4}$$

$$\text{نسبت ریزش باران رشت به یزد} = \frac{S_{\text{رشت}}}{S_{\text{یزد}}} = \frac{S_{\text{رشت}}}{S_{\text{تهران}}} \times \frac{S_{\text{تهران}}}{S_{\text{یزد}}} = \frac{9}{4} \times 4 = 9$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۴

$$2 = \frac{\text{نمره ی شیمی دانش آموز A}}{\text{نمره ی شیمی دانش آموز B}} = \frac{\text{مساحت A}}{\text{مساحت B}} = \frac{\pi r_A^2}{\pi r_B^2} \Rightarrow \left(\frac{r_A}{r_B}\right)^2 = 2 \Rightarrow \frac{r_A}{r_B} = \sqrt{2}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت‌ها: ۱۵

الف) تقریباً نیمی از داده‌ها بزرگ‌تر از ۳ می‌باشند. (نادرست است.)

ب) دامنه‌ی میان‌چارکی برابر با $6 = 8 - 2$ می‌باشند. (نادرست است.)

پ) تقریباً $\frac{1}{4}$ داده‌ها بین $Q_1 = 2$ تا میانه یعنی $Q_2 = 3$ قرار دارند. (درست است.)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۶

$$27 = 9 + 7 + 8 + 3 = \text{مجموع فراوانی‌ها}$$

$$\text{زاویه ی D} = \frac{7}{27} \times 360^\circ = 93.3^\circ$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۷

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 10 - 3 = 7$$

$$Q_1 + Q_2 + Q_3 = 3 + 8 + 10 = 21$$

در داخل جعبه، میانه به سمت راست جعبه نزدیک‌تر است، پس پراکندگی داده‌ها در سمت چپ میانه، بیش‌تر از سمت راست است. ضمناً به کمک نمودار جعبه‌ای نمی‌توان مد را به دست آورد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فاصله‌ای ۱۸

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین داده‌های آماری $17/2$ و $22/6$ هستند. اگر کران پایین دسته‌ی دوم $17/8$ ۱۹

باشد، طول هر دسته برابر با $0/6 = 17/8 - 17/2$ است (چون $17/2$ و $17/8$ به‌ترتیب کران پایین دسته‌ی اول و دوم می‌باشند.)

حال برای تعیین مرکز دسته‌ی آخر، کافی است از کران بالای دسته‌ی آخر (یعنی $22/6$)، نصف طول دسته را کم کنیم:

$$\text{مرکز دسته ی آخر} = 22/6 - \frac{0/6}{2} = 22/3$$

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در نمودار میله‌ای مجموع زوایا برابر 360° است. پس زاویه‌ی مربوط به کد ۴ برابر است با: ۲۰

کد	۱	۲	۳	۴	۵	۶
زاویه ی مرکزی	۲۷	۴۵	۹۹	α	۵۴	۱۸

$$27 + 45 + 99 + \alpha + 54 + 18 = 360^\circ \Rightarrow \alpha = 117^\circ$$

در نمودار دایره‌ای زاویه هر قطاع برحسب درجه از رابطه‌ی زیر به‌دست می‌آید:

$$\alpha^\circ = \frac{f_i}{\Sigma f_i} \times 360^\circ \Rightarrow 117^\circ = \frac{f_i}{160} \times 360^\circ \Rightarrow f_i = \frac{117 \times 4}{9} = 52$$

۲۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گریبان با «جان، جاودان» و «هجران، نیران» طبق قاعده ۲ و رهگذر با «کمر، نظر» طبق همین قاعده، قافیه می‌شود.

۲۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌های «روان» در این گزینه، به ترتیب، به معانی «رونده، جاری» و «روح، جان» هستند. بررسی ردیف در سایر گزینه‌ها:
(۱) آ (۲) ده (۴) را

۲۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
ردیف: می‌کنی / واژگان قافیه: جا و دل‌ها / حرف اصلی: مصوّت بلند «ا» / حروف الحاقی: ____ / قاعده: (۱)
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) ردیف: ____ / واژگان قافیه: خانه و بیگانه / حروف اصلی: آن / حروف الحاقی: ه / قاعده: (۲)
(۲) ردیف: نیست / واژگان قافیه: فرسنگی و دل‌تنگی / حروف اصلی: ____ / حروف الحاقی: ی / قاعده: (۲)
(۳) ردیف: ____ / واژگان قافیه: خاکی و دردناکی / حروف اصلی: اک / حروف الحاقی: ی / قاعده: (۲)

۲۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیت «الف»: «نوا» در مصراع اول به معنی «ساز و برگ» و در مصراع دوم، به معنی «نغمه» است، بنابراین، بیت فاقد ردیف است. بیت «ه»: «برابرت» و «برت»، واژگان قافیه‌اند و «ت» در حکم حرف الحاقی است.

۲۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی «۴»، «تو» و «رو»، کلمات قافیه و (و) حروف قافیه است.

۲۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی «۴»، عشق آسمانی است و مصراع دوم، تأییدی بر این مطلب است.

۲۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
مفهوم متن سؤال و گزینه‌ی ۲: «پرداختن به دنیا ضمن بودن به یاد خداوند»
(۱) «ستایش یاد خدا و داشتن یاری خداوند»
(۲) «نکوهش پرداختن به دنیا و مادیات»
(۴) «نگرانی از نداشتن توشه‌ی آخرت»

۲۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
(۱) با خود گفت: درِ بلاها باز است و انواع آفت به من محیط و راه مخوف.
[حذف فعل «است» به قرینه‌ی لفظی]
(۲) کمک گرفتن از داستان و تمثیل موش و گربه‌ای برای بیان مقصود.
(۳) در متن بالا، آرایه‌های «موازنه، سجع، استعاره» دیده نمی‌شود.
(۴) کاربرد لغات عربی مهجور مانند «محیط، مخوف»

۲۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
نخستین نمونه‌ی نثر فنی کلیله و دمنه است که در سال ۵۳۶ هـ. ق تألیف شد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این گزینه، «نگنجد» و «تسنجد» واژگان قافیه هستند و «د» الحاقی است و حروف اصلی قافیه «نج» و «نج» هستند و چون تنها در یک مصوّت کوتاه اختلاف دارند و حروف الحاقی نیز دارند، قافیه‌شان درست است و حرف روی «ج» است.
در سایر گزینه‌ها: حرف روی «د» است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شاعران ناحیه عراق عجم در تجدید سبک تأثیرگذار بودند و نه تثبیت سبک پیشین.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- تحول روحی و معنوی سنایی آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید.
- از شاعران حوزه عراق عجم، جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ای گوی زرخ سخن ز گویت
قافیه‌ی دوم قافیه‌ی اصلی قافیه‌ی دوم قافیه‌ی اصلی
گویم/وی موی میان ز عشق میویت میویم

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ردیف: را/ واژگان قافیه: «دعا» و «گدا»/ حرف اصلی: مصوّت بلند «ا»/ قاعده: (۱)
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) ردیف: را/ واژگان قافیه: «جام» و «ایام»/ حروف اصلی: «دام»/ قاعده: (۲)
- (۳) ردیف: —/ واژگان قافیه: «گوش» و «فراموش»/ حروف اصلی: «وش»/ قاعده: (۲)
- (۴) ردیف: بروم/ واژگان قافیه: «ملاّت» و «سلامت»/ حروف اصلی: «ت»/ قاعده: (۲)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واژگان قافیه: بی‌چاره‌ایم و ستم‌کاره‌ایم/ حروف الحاقی: —ه‌ایم
حروف اصلی: ار (مصوّت + صامت + حروف الحاقی)/ قاعده: (۲)
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) واژگان قافیه: نگفتم و نسفتم/ حروف الحاقی: —م/ حروف اصلی: —فت (مصوّت + صامت + صامت + حروف الحاقی)/ قاعده: (۲)
- (۲) واژگان قافیه: بسته‌ایم و پیوسته‌ایم/ حروف الحاقی: —ه‌ایم/ حروف اصلی: —ست (مصوّت + صامت + صامت + حروف الحاقی)/ قاعده: (۲)
- (۳) واژگان قافیه: بردی و سپردی/ حروف الحاقی: ی/ حروف اصلی: —رد (مصوّت + صامت + صامت + حروف الحاقی)/ قاعده: (۲)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دلیل نادرستی قافیه: تفاوت در صامت‌های «ر» و «ل»
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) ردیف: —/ واژگان قافیه: «طی» و «پی»/ حروف اصلی: «ی»/ حروف الحاقی: —/ قاعده: ۲
- (۳) ردیف: می‌باید بود/ واژگان قافیه: «جوی» و «جوی»/ حروف اصلی: «و»/ حروف الحاقی: «ی»/ قاعده: ۲
- (۴) ردیف: تو/ واژگان قافیه: «مدّت» و «دولت»/ حروف اصلی: «ت»/ حروف الحاقی: —/ قاعده: ۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کشف‌الاسرار و غده‌الابرار: ابوالفضل میبّدی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این گزینه واژه‌ی «قاتل» در معنی کُشنده برای غیرانسان (زهر) به کار رفته است. در سایر گزینه‌ها کاربرد «قاتل» در مورد انسان است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های دیگر حرف ی در پایان کلمات «ماهی - آهی، بسی - کسی، یاری، کاری» حرف الحاقی است، اما در گزینه ی ۳ حروف «ان» در پایان کلمات «بهاران - یاران» الحاقی هستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابیات «پ و ث» ردیف ندارند. «بهشت» (جنت و فردوس) و «بهشت» (رها کرد) قافیه هستند. «نهاد» (گذاشت) و «نهاد» (ضمیر، درون ...) قافیه هستند. در بیت چ، «جود و وجود» قافیه هستند، اما چون با بیت الف در یک گزینه آمده، مدنظر نیست.

توضیح نکات درسی: بیتی را که ردیف داشته باشد، «مردّف» می‌نامند. واژگانی که ردیف هستند باید عیناً از لحاظ لفظ و معنی یکسان باشند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این بیت قافیه درونی ندارد. قافیه درونی در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: سوز، روز، پیروز

گزینه ۲: شکافت، برنتافت، یافت

گزینه ۴: صدف، صف، طرف

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قاعده‌ی قافیه‌ی این بیت ۲ است (مصوت + صامت) نو و درو.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابیات سؤال سروده‌ی «منوچهری دامغانی» است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نام پدیده‌آوردندگان آثار:

اسرارالتوحید: محمدبن منور

مخزن الاسرار: نظامی

سیاست‌نامه: خواجه نظام‌الملک

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «پرم» در هریک از مصراع‌ها، معانی متفاوت دارد بنابراین ردیف نیست و قافیه است؛ «پرم» در مصراع اول به معنای «پرواز کنم» و در مصراع دوم به معنای «پر من» است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خاقانی و نظامی از شاعران معروف آذربایجان‌اند.

تحول‌ی که سنیایی و لائوری در غزل ایجاد کردند، باعث شد که در قرن هفتم، شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند و این نوع از شعر فارسی را به اوج برسانند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

واژگان قافیه: نبی و ولی / عیب قافیه: «ی» حرف الحاقی به‌شمار می‌رود و با حذف حرف الحاقی (مصوت ی)، «نب» و «ول» باقی می‌ماند که هم‌قافیه نیستند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واژگان قافیه: در نگرست و بگریست / حروف اصلی: یست / قاعده: (۲)

(۲) ردیف: دانند / واژگان قافیه: طیبیان و حبیبان / حروف اصلی: یب / حروف الحاقی: ان / قاعده: (۲)

(۴) ردیف: می‌بینم / واژگان قافیه: کرمت و قدمت / حروف اصلی: م / حروف الحاقی: ت / قاعده: (۲)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۵۰ گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. (۰/۲۵)

۵۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هنگامی که سلطه به شیوه‌ی فرهنگی اعمال شود بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد، جامعه‌شناسان از این نوع سلطه به هژمونی تعبیر می‌کنند.

در گذشته نبرد بین دولت‌ها در قلمرو سرزمینی و با ابزار نظامی صورت می‌گرفت و رسانه‌ها خبر آن را منتشر می‌کردند، اما امروزه نبرد در حوزه‌ی فرهنگ و با ابزار رسانه صورت می‌گیرد و درگیری نظامی، اگر اتفاق بیفتد در ادامه‌ی جنگ فرهنگی رخ می‌دهد.

۵۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند و اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی باشد، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را نیز تأمین می‌کند. نظامی سیاسی با استفاده از مدیریت سیاسی خود، به بسط و توسعه‌ی فرهنگ کمک می‌کند و اگر (نظام سیاسی) از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی دور شود زمینه‌ی تعارضات، تزلزل و بحران‌های فرهنگی و هویتی را پدید می‌آورد. ارسطو، حاکمیت اکثریت را در صورتی که بر مدار خواسته‌های آن‌ها باشد، دموکراسی می‌نامد، زیرا دموکراسی به معنای حاکمیت مردم است و در این نوع حاکمیت، مردم براساس خواسته و تمایلات خود حکومت می‌کنند.

۵۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شعار جمهوری فرانسه بر سر در کلیسا ← نظام فرهنگی
تشکیل اتحاد جماهیر شوروی ← نظام سیاسی
پس از تصویب قانون ← نظام سیاسی
مزرعه‌داری اشتراکی ← نظام اقتصادی

۵۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند و اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را نیز تأمین می‌کند. نظام سیاسی اگر به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند، با استفاده از مدیریت سیاسی خود، به بسط و توسعه‌ی فرهنگ کمک می‌کند.

۵۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نظام فرهنگی، عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند و اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را نیز تأمین می‌کند.

۵۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تبعیت اراده‌ی یک انسان از انسان دیگر، به دو صورت می‌تواند باشد:

- ۱- تبعیت با کراهت؛ وقتی است که تبعیت ناشی از تهدید و ترس باشد. مانند تبعیت از استالین
- ۲- تبعیت با رضایت؛ وقتی است که شخصی با میل درونی، مطابق اراده‌ی دیگری عمل کند. مانند تبعیت از گاندی، مارتین لوتر کینگ و رئیس‌علی دلواری

۵۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

براساس کمیت افراد تأثیرگذار نظام‌های سیاسی به ۳ دسته تقسیم می‌شوند. نظام سیاسی سکولار و دنیوی، فقط ارزش‌های و آرمان‌های دنیوی و این جهانی را مدنظر قرار می‌دهد. ارسطو، حاکمیت اکثریت را در صورتی که بر مدار خواسته‌های آن‌ها باشد، دموکراسی می‌نامد. از نظر فارابی حقیقت با اراده‌ی الهی تعیین می‌شود و با کمک عقل و وحی شناخته می‌شود.

تبعیت با کراهت، وقتی است که تبعیت ناشی از تهدید و ترس باشد. قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود.

ارسطو، حکومتی را که در آن اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور دارند، جمهوری (پولیتی) می‌نامد. لیبرالیسم به معنای اباحت و مباح دانستن همه‌ی امور برای انسان‌هاست.

قدرت اجتماعی، هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن به اهداف خود، بتواند بر اراده‌ی دیگران تأثیر بگذارد. مجموعه‌ی سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد، نظام سیاسی را شکل می‌دهد. از دیدگاه فارابی، جوامعی که ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها، عقلانی و الهی نباشد، جوامع جاهلی هستند. هر گاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، سیاست پدید می‌آید، زیرا سیاست، اعمال قدرت سازمان یافته برای دستیابی به هدفی معین است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مجموعه‌ی سازوکارهایی برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد، نظام سیاسی را شکل می‌دهد. پیامدهای ارادی کنش، خودشان کنش هستند و باید کنشگری، آنها را انجام دهد. فردی سلام می‌کند، پاسخ دادن یا پاسخ ندادن سلام او پیامد ارادی کنش او محسوب می‌شود که به اراده‌ی جواب‌دهنده سلام، وابسته است. طبق دیدگاه فارابی، حکومتی که توسط اکثریت به شیوه انسان محور براساس فضیلت‌های انسانی سازمان می‌یابد، «جماعیه» نام دارد.

- هنگامی که قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد، ولی تبعیت از قدرت از روی احساس رضایت باشد، اقتداری غیر مشروع شکل می‌گیرد.

- اگر قدرت مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشری باشد، مشروعیت دروغین دارد.

- حکومت فرد براساس خواست و میل شخصی خود تیرانی (استبدادی) است.

- حکومت اقلیت براساس فضیلت را آریستوکراسی می‌نامند.

«مشروعیت حقیقی»: موافق حکم و قانون و اراده‌ی تشریعی خداوند، مطابق نظام عقیدتی و ارزشی خاص و مبتنی بر حق
«مشروعیت دروغین»: مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشر
«تنها راه تأثیرگذاری بر اراده‌ی دیگری»: جلب تبعیت آن‌ها
«مدار مقبولیت»: خواست و اراده‌ی کسانی که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود.

«قدرت مقبول و مشروع = اقتدار مشروع»: مطابق قوانین و احکام الهی و تبعیت با میل و رضایت
«قدرت نامقبول و نامشروع»: برخلاف قوانین و احکام الهی و تبعیت با اکراه
«قدرت اجتماعی»: بدون پذیرش و موافقت دیگران پدید نمی‌آید.

«اقتدار»: قدرت مقبولی که به صورت رسمی پذیرفته شده باشد.

«تبعیت»: تبعیت هم با رضایت و هم با کراهت حاصل می‌شود.

«قدرت اجتماعی»: بدون پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید.

«ارسطو»: در حکومت دموکراسی، مردم براساس آراء خود حکومت می‌کنند (تأیید گزینه‌ی ۱). اقلیتی را که بر مبنای میل و خواست خود تصمیم می‌گیرند الیگارش می‌نامید (تأیید گزینه‌ی ۲). حکومت اکثریت مردم براساس خواسته‌های نفسانی را دموکراسی می‌نامید (رد گزینه‌ی ۳). حکومت فردی که فضیلت و حقیقت را ملاک حکومت می‌داند، مونارشی می‌نامید (تأیید گزینه‌ی ۴). «فارابی»: جامعه‌شناسی زیرمجموعه‌ی علم اجتماعی است و آن‌را علم مدنی نامید (رد گزینه‌ی ۱). نظام‌های سیاسی را براساس دو ملاک دین‌مداری یا دنیامداری تقسیم می‌کرد (تأیید گزینه‌ی ۲). نظام سیاسی دنیامدار فقط ارزش‌ها و آرمان‌های دنیوی را مورد توجه قرار می‌دهد (تأیید گزینه‌ی ۳). مدینه‌ی فاضله را جامعه‌ای می‌داند که براساس سنت و قانون الهی شکل می‌گیرد (رد گزینه‌ی ۴).

«جمهوری اسلامی»: عنوان «اسلامی» در این ترکیب به معنای این است که فعالیت مردم و نهادها بر مبنای عقاید و ارزش‌های اجتماعی اسلامی سازمان پیدا می‌کند (رد گزینه‌ی ۱). همان مردم‌سالاری دینی است (تأیید گزینه‌ی ۲). عنوان «جمهوری» در این ترکیب به معنای به رسمیت شناختن حضور مؤثر مردم در نظام سیاسی است (رد گزینه‌ی ۳). نوعی نظام سیاسی که در جهان اسلام مورد توجه امت اسلامی قرار گرفته است (تأیید گزینه‌ی ۴).

کلمات مهم: «مِنَ الدَّوْلِ الْجَمِیْلَةِ»: از کشورهای زیبا (ردّ گزینه‌های ۱ و ۲، به ترتیب کلمات توجه کنید!) / «المناطق الخلابة»: مناطق جذاب (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴) / «المَعَالِمُ الثَّقَافِیَّةُ»: آثار فرهنگی (ردّ گزینه‌های ۱ و ۴)

کلمه «هو» مبتدا و مبنی است زیرا تمام ضمائر مبنی هستند.
در گزینه‌ی ۱ «إِضَاعَةٌ» و در گزینه‌ی ۳ «الصَّلَاةُ» مبتدا و معرب هستند. در گزینه‌ی ۲ هم جمله فعلیه است و اصلاً مبتدا ندارد! («ما قسم: تقسیم نکرد» فعل است!)

جنگ به عنوان یک اصطلاح سیاسی، نبردی است میان دو کشور یا بیشتر که یکی از آن‌ها تلاش می‌کند بر دیگری چیره شود یا آن را از بین ببرد. و صفحات تاریخ پُر است از جنگ‌هایی که در آن‌ها خانه‌ها و شهرها ویران شده‌اند و بسیاری از مردمان کشته شده‌اند! در پَس شروع جنگ‌ها عللی وجود دارد، از جمله طمع در توسعه‌ی کشور و تسلّط بر دیگر کشورها یا تحمیل کردن دین یا اندیشه‌ای، یا دست یافتن به منابع طبیعی!

و با پیشرفت علمی انسان انواع جدیدی از جنگ‌ها ظهور کرده است، مانند جنگ بیولوژیک، جنگ سایبری (اینترنتی) و جنگ رسانه‌ای. و بزرگ‌ترین دو جنگی که تاریخ جدید شاهد آن بوده است، جنگ اول و دوم جهانی است!

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ترجمه: در هر جنگی دو طرف وجود دارد که با هم می‌جنگند و برای شکست دیگری تلاش می‌کنند! (✓)
- (۲) ترجمه: آن‌چه را که تمدن‌ها در طول صدها سال می‌سازند، جنگ در ساعاتی آن‌ها را نابود می‌کند! (✓)
- (۳) ترجمه: جنگ نتایجش پنهان است و به ندرت در صفحات تاریخ چیزی از جنگ پیدا می‌کنیم! ((×))، قسمت دوم این گزینه کاملاً برعکس چیزی است که در متن آمده است: «وَصَفَحَاتُ التَّارِیْخِ مَلِیْنَةٌ بِالْحُرُوبِ الَّتِی ...»
- (۴) ترجمه: باید از جنگ دوری کرد، اما گاهی گریزی از آن نیست! (✓)

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ترجمه: جنگ‌ها در گذشته ویرانگرتر بودند! ((X))، چنین ادعایی در متن نشده است.
- (۲) ترجمه: نوع جنگ‌ها تغییر می‌کند، همان‌طور که ابزارهای جنگیدن پیشرفته می‌شوند! ((✓))، با توجه به انواع جدید جنگ‌ها مانند جنگ سایبری و ...)
- (۳) ترجمه: پیشرفت دانش برای انسان فقط ویرانی را به بار آورده است! ((X))، واژه‌ی «فقط» گزاره را نادرست کرده است.
- (۴) ترجمه: جنگ جهانی دوم بزرگ‌ترین جنگ در تاریخ است! ((X))، چون در متن گفته شده است، جنگ‌های جهانی اول و دوم در تاریخ معاصر بزرگ‌ترین جنگ‌ها هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. [گزینه‌ی] نادریست را مشخص کن:

جنگ زمانی به وجود می‌آید که

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ترجمه: کشوری می‌خواهد بر دیگری دینش را تحمیل کند! ((✓))
- (۲) ترجمه: پدیده‌های طبیعی خانه‌های شهرها را نابود می‌کنند! ((X))، این مورد، در پاراگراف دوم اشاره نشده است.
- (۳) ترجمه: منابع طبیعی کم می‌شوند! ((✓))
- (۴) ترجمه: حکومتی به زمین‌هایی که بر آن حکومت دارد، قانع نمی‌شود! ((✓))

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کدام موضوع در متن بیان نشده است؟

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ترجمه: جنگ اولی که میان دو کشور اتفاق افتاد! ((✓))، متن درباره‌ی جنگ اولی که بین دو کشور رخ داده، صحبت نکرده است!
- (۲) ترجمه: انواع جنگ‌ها در عصر کنونی ما! ((X))، جنگ بیولوژی، سایبری و ..
- (۳) ترجمه: جنگ و نتایج بد آن! ((X))، «... ملیئة بالحروب التي دمرت فيها المساكن والمدن و...»
- (۴) ترجمه: علل جنگ! ((X))، «هناك أسباب وراء بدء الحروب،...»

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «قُتِلَ» فعل مجهول است نه معلوم.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «ظَهَرَت: پدیدار شده است»، فعل لازم است نه متعدی!

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دَقَّت کنید: «بین» اسم است نه حرف جرّ! بنابراین اسم بعدش مجرور به حرف جرّ نیست، بلکه مضاف‌إلیه است.

«قطعاً علت‌های وجود کسالت در انسان متعدد است و از مهم‌ترین راه‌های رهایی از این مرض توجه به وقت و اداره آن و شناخت اولویت‌ها و ترتیب آن بر حسب اهمیتش است. پس از این طریق انسان می‌فهمد که بسیاری از کارهایی که انجام دادن آن لازم است وجود دارد پس هیچ زمینه‌ای برای کسالت و گوشه‌گیری نیست. و راهی اساسی برای رویارویی این حالت وجود دارد و آن گفتگو با مردم است.

و از راه‌های دیگری که به از بین رفتن کسالت کمک می‌کند آن تلاش در پی تجربه چیزهای جدید مثل خوردن غذا در مکان‌هایی جدید و تغییر در کیفیت رفتن به مکان کار و ... است بنابراین گوش دادن به برخی صداها و نغمه‌ها چون قرآن کریم و دعاها و موسیقی آرام‌بخش و همچنین خواندن کتاب‌های مورد علاقه از راه‌های خوب برای رویارویی با این مشکل است و خلاصه کلام این است که توجه به وجودمان هر بدی را از ما از بین می‌برد.»

تلاش کن که چیزهای جدید بیاموزی.

سایر گزینه‌ها:

۱- خوردن غذا در طبیعت هرگز سبب کسالت نمی‌شود.

۲- تمام انواع موسیقی برای حل مشکل کسالت مفید است.

۳- هر روز راه رفتن را به دانشگاه تغییر بده.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آنچه را که بر کسالت و از بین بردن آن تاثیر نمی‌گذارد (عشق، دوست داشتن) در متن نیامده است. ۷۶

۱- تلاش / ۲- صحبت کردن [طبق عبارت «الحوار مع النفس: با خویشتن حرف زدن» صحیح است.] / ۴- یاد گرفتن

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مشخص کن آنچه را که سبب از بین بردن کسالت نمی‌شود. (ادامه دادن عادت‌ها) ۷۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آنچه را که از متن می‌فهمیم همان (به خودتان اهمیت بدهید) می‌باشد. ۷۸

۱- خودتان را بکشید [با خودتان جنگ و قتال کنید.] / ۲- خداوند آگاه تر است به آنچه در شماست / ۴- بر خودشان تکبر کرده‌اند

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «یفهم» فعل مجرد ثلاثی است نه مزید، بنابراین ماضی‌اش «فهم» است نه «أفهم». ۷۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. للغائبة یا للمفرد المونث الغائب صحیح است (صیغه ۴ است نه ۷). ۸۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چون تَخَلَّصْ، مصدر باب تَفَعَّل است فعل ماضی‌اش «تَخَلَّصَ» بر وزن «تَفَعَّلَ» صحیح است. ۸۱

۸۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

عادت برخی (از مردم)، تکیه بر دیگران در انجام بیشتر کارهایشان است. آن‌ها گمان می‌کنند که فقط با کمک دیگران می‌توانند کارها را انجام دهند و بیشتر وقت‌ها خودشان را ضعیف می‌بینند (تصوّر می‌کنند). دلیل عمده‌ی این، به [دوران] کودکی‌شان باز می‌گردد به گونه‌ای که خانواده در هر کاری شدیداً آن‌ها را حمایت می‌کردند و تقریباً انجام کارها را به تنهایی تجربه نکردند. خانواده‌ها باید شیوه‌های صحیح زندگی را به فرزندان یاد بدهند تا در نهایت به جامعه ضرر کم‌تری برسد

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- (۱) دلایل مختلفی برای شکل‌گیری شخصیت ضعیف انسان وجود دارد که مهم‌ترینشان تربیت نادرست در کودک است.
- (۲) پدران و مادران باید شیوه‌های صحیحی را برای تحویل دادن افرادی مناسب به جامعه بیاموزند.
- (۳) در برخی افراد، اعتماد به نفس کم است، به همین دلیل آن‌ها اغلب احساس کمک از دیگران می‌کنند.
- (۴) انسان نباید کمک از دیگران بخواهد، چه این کار سبب ضعفش در کارها می‌شود.

۸۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- (۱) جامعه از خانواده‌ها تشکیل می‌شود، بنابراین جامعه‌ی سعادت‌مند همان است که به خانواده‌ها بیشتر توجه می‌کند.
- (۲) دوران کودکی بسیار مهم است و بر بقیه‌ی زندگی افراد تأثیر می‌گذارد.
- (۳) جامعه باید برای خانواده کلاس‌هایی آموزشی تدارک ببیند تا به سعادت خودش دست یابد.
- (۴) اگر انسان در کودکی تنهایی به انجام کارهای خود بپردازد، در جوانی نمی‌تواند آن‌ها را به تنهایی انجام دهد.

۸۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تَفْعَلْ — تفعیل (مصدر این فعل «تَعْلِم» از فعل «عَلَّمَ، يُعَلِّم» است.)

۸۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. من المزیّد الثلاثی — من المجرّد الثلاثی

۸۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قسمتی از برنامه‌های آموزشی و مواد درسی مدارس و آموزشگاه‌ها از قبیل آموختن اصول دین زرتشتی، فراگیری آداب و رسوم دینی و میهنی و مختصری خواندن و نوشتن، همگانی بود. علاوه بر آن، برای گروه‌های مختلف، آموزش‌های ویژه‌ای وجود داشت. مثلاً فرزندان موبدان، تعلیمات دینی و اوستایی را آموزش می‌دیدند و فرزندان دبیران نیز خط، زبان، ادبیات و حساب را می‌آموختند.

۸۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در زمان ساسانیان، موبدان ترجیح می‌دادند که مطالب کتاب اوستا را به حافظه بسپارند و به صورت شفاهی به دیگران منتقل کنند، ولی تحولات دینی این عصر، از جمله پیشرفت دین مسیح در قلمرو ساسانی و در گرفتن مباحثات اعتقادی میان پیروان ادیان مختلف، موجب شد موبدان برای اینکه در مقام بحث و جدل، سند و مدرک در اختیار داشته باشند، اقدام به مکتوب کردن اوستای شفاهی کنند، هرچند همچنان به نقل شفاهی آن رغبت بیشتری داشتند.

۸۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برخی از پادشاهان اشکانی، به تقلید از یونانی‌ها، معابدی را برای آناهیتا ساختند.

۸۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در زمان حکومت اشکانی، نقل داستان‌های ملی و پهلوانی، رواج فراوان یافت و شاعران و موسیقی‌دانان دوره‌گردی که به گوسان‌ها معروف بودند، با شور و هیجان بسیار، این داستان‌ها را از حفظ برای مردم می‌خواندند.

۹۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مطابق تعالیم زرتشتی، گروهی از موجودات الهی که آمشاسپندان یا جاودانان مقدس خوانده می‌شوند، آهوره‌مزدا را در امر آفرینش و اداره امور جهان یاری می‌کنند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۹۱

گفته می‌شود یکی از شاهان سلسله‌ی اشکانی به نام بلاش یکم دستور داد متون پراکنده‌ی اوستا گردآوری شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. داستان مشهور هزار و یک شب براساس قصه «هزار افسان» به وجود آمده است. ۹۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بلاش یکم دستور داد تا متون پراکنده اوستا گردآوری شود. ۹۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در اواسط دوره‌ی اشکانیان، دین زرتشتی نفوذ و گسترش چشمگیری یافت و برخی از پادشاهان اشکانی به این دین گرویده و یا از آن پشتیبانی کردند. ۹۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آتشکده‌ی آذر فرنبغ در فارس، مخصوص موبد ان بود. ۹۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اوستایی، زبانی بوده که مردمان بخشی از نواحی شرقی ایران با آن سخن می‌گفتند. ۹۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رد گزیندها: ۹۷

گزینه‌ی ۱: شاپورگان، کتابی است که مانی عقاید خود را در آن آورده بود و به شاپور هدیه داد.

گزینه‌ی ۳: هر چند که داستان ویس و رامین منشأیی اشکانی دارد ولی در شاهنامه مطرح نشده است.

گزینه‌ی ۴: هزار و یک شب براساس داستان‌های «هزار افسان» شکل گرفته که از داستان‌های زمان هخامنشیان منشأ گرفته است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. روستاهای متمرکز تحت تأثیر پدیده‌های اطراف خود است. روستاهایی که در دامنه‌ی یک کوه استقرار یافته (پلکانی) از این نوع هستند. (لیقوان در آذربایجان شرقی) ۹۸

در روستای پراکنده، خانه‌ها با فاصله از هم قرار دارد. روستای آق‌اولر در تالش گیلان از این نوع است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. چگونگی قرارگیری پدیده‌های طبیعی و انسانی در سکونتگاه‌ها، شکل‌های مختلفی از سکونتگاه را به وجود آورده است. ۹۹

رشد سریع جمعیت از یک سو، بر تعداد جمعیت شهرها افزوده و از سوی دیگر با تبدیل نقاط روستایی به شعر تعداد نقاط شهری را افزایش داده است.

نقش هر سکونتگاه با توجه به تغییرات وضعیت جغرافیایی هر منطقه اعم از طبیعی یا انسانی تغییر می‌یابد و در چهره و سیمای آن منعکس می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تاریخچه تقسیمات کشوری در ایران: ۱۰۰

۱- در دوره ساسانیان، کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، تسوگ یا تسوج (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم شده بود.

۲- در دوره عباسیان، قلمرو جغرافیایی آن‌ها به واحدهایی تحت عنوان «ایالت» تقسیم‌بندی می‌شد.

۳- در دوره صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه عناصر اصلی تقسیمات کشوری به‌ترتیب عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه.

۴- در دوره قاجاریه ایران به چهار ایالت و دوازده ولایت تقسیم شد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شهر باستانی بیشاپور در زمان ساسانیان از اهمیت ارتباطی مهمی در ایران برخوردار بود که البته این عامل در شکل‌گیری و گسترش آن نیز نقش داشت. ۱۰۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بین عوامل شکل‌گیری سکونتگاه‌های شهری و روستایی در ایران، آب بیش‌ترین اهمیت را داشته است. ۱۰۲

۱۰۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. استانداری زیر نظر وزارت کشور است و مستقیماً تحت حاکمیت پایتخت است و بقیه موارد هریک زیر شاخه دیگری است.

۱۰۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: بخش واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند دهستان همجوار تشکیل شده است.

گزینه ۳: شهرستان واحدی از تقسیمات کشوری است که از به هم پیوستن چند بخش همجوار به وجود آمده است.
گزینه ۴: از لحاظ نظام اداری، دهستان تابع بخش، بخش تابع شهرستان، شهرستان تابع استان و استان تابع تشکیلات مرکزی خواهد بود.

۱۰۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تقسیمات کشوری در دوره صفویه، افشاریه، قاجاریه و زندیه عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه.

۱۰۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود.

۱۰۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در استان خراسان جنوبی، هر شهرستان، از به هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بخش‌ها تابع شهرستان هستند و هر کدام توسط بخشدار اداره می‌شود.
گزینه ۳: دهستان از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه همجوار تشکیل می‌شود.
گزینه ۴: هر یک از شهرستان‌ها توسط یک فرماندار اداره می‌شود.

۱۰۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تصویر زیر مربوط به روستای پراکنده است.

۱۰۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در زمان صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه، عناصر اصلی تقسیمات کشوری عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه.

۱۱۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سه استان کم‌جمعیت در ایران عبارت‌اند از: سمنان، یزد و ایلام.

۱۱۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

- (۱) نامعتبر است، چون هر دو مقدمه سالبه آمده است.
- (۲) نامعتبر است، چون دامنهی مصادیق الف در مقدمه دوم مثبت است، اما در نتیجه منفی آمده است.
- (۳) نامعتبر است، چون دامنهی مصادیق اول مثبت است اما در نتیجه منفی آمده است.
- (۴) صحیح است، چون دامنهی مصادیق رعایت شده، هر دو مقدمه سالبه نیست و اگر یکی از مقدمات سالبه است نتیجه هم سالبه آمده است.

۱۱۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر استدلال را به صورت استاندارد بازنویسی کنیم، به شکل زیر می شود:

- هر استادی دارای شاگرد است.

- هر شاگردی دارای استاد است.

پس هر استادی دارای استاد است.

در نتیجه این قیاس اصلاً حد وسط ندارد و نامعتبر است. (تأیید گزینه ی «۴»)

از آن جایی که این استدلال اصلاً حد وسط ندارد، بنابراین تعیین شکل آن اساساً منتهی است، چون تشخیص شکل قیاس براساس جایگاه حد وسط صورت می گیرد.

۱۱۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قیاس استثنایی انفصالی حقیقی (منفصل)، در هر چهار حالت معتبر است. اما قیاس استثنایی اتصالی (متصل) در صورتی که مقدمه ی دوم آن، وضع مقدم یا رفع تالی باشد، معتبر است و اگر رفع مقدم یا وضع تالی باشد، نامعتبر است. گزینه های «۲ و ۳» رفع مقدم هستند و گزینه ی «۴» وضع تالی است. پس نامعتبرند.

گزینه ی «۱»: یک قیاس استثنایی انفصالی است که مقدمه ی اول آن «این موجود یا انسان است یا غیرانسان» قضیه ی منفصل حقیقی است و از اثبات طرف دوم (غیر انسان — چیزی که بی جان است، غیرانسان است) به نفی طرف اول (انسان) رسیده است و معتبر است.

۱۱۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

هرگاه یکی از مقدمات قیاس سالبه باشد، طبق قانون نتیجه ی قیاس، نتیجه نیز سالبه خواهد بود.

اگر موضوع یا محمول در نتیجه علامت منفی داشته باشد، آن را بررسی می کنیم، اما این بدان معنا نیست که علامت منفی موضوع یا محمول نتیجه در مقدمات غیر منفی باشد. (رد گزینه ی ۱)

مقدمات یک قیاس اقترانی حملی از قضایای محصوره تشکیل می شود و از قضایای شخصی استفاده نمی شود. (رد گزینه ی ۳)
حد وسط حداقل در یکی از مقدمات دارای علامت مثبت باشد. (رد گزینه ی ۴)

۱۱۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

نکته: دامنه ی مصادیق موضوع در قضایایی که سور جزئی دارند، منفی بوده و برای سور کلی نیز علامت موضوع مثبت است. در مورد قضایایی که موضوع یک مفهوم جزئی بوده و قضیه شخصی می باشد، علامت موضوع همواره مثبت است.

بعضی پرنده ها سفید نیستند.

(بعضی: سور جزئی، پرنده ها: موضوع)

سینا نقاش است.

(سینا: موضوع و یک مفهوم جزئی)

۱۱۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قیاس استثنایی اتصالی دارای چهار حالت قابل فرض است که تنها دو حالت آن (وضع مقدم و رفع تالی) معتبرند و ملاک اعتبار یا عدم اعتبار این قیاس مقدمه دوم است.

۱۱۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قضیه ذکر شده در صورت سؤال شرطی منفصل مانع الجمع (غیرقابل جمع در صدق) است. یعنی یک موجود نمی تواند هم انسان و هم غیر حیوان باشد. پس بین انسان و غیر حیوان رابطه تباین برقرار است و گرنه می توانیم حالت جمع این دو را فرض کنیم. بنابراین نمی توان گفت «بعضی انسان ها غیر حیوان هستند.» و «بعضی غیر حیوان ها انسان هستند.» (رد

گزینه های ۲ و ۳). اما موجود می تواند نه انسان باشد و نه غیر حیوان (یعنی حیوان باشد)؛ مثلاً اسب، گربه و ... باشد. پس نمی توان گفت «هیچ غیر انسانی حیوان نیست.» چون اسب هم غیر انسان است اما حیوان است (رد گزینه ۱). اما می توان گفت بعضی انسان ها غیر حیوان نیستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قضیه ذکر شده در صورت سؤال یک قضیه شرطی متصل است. از آن جایی که تفکر منحصر است در تعریف یا استدلال، پس هرچه تعریف نباشد، استدلال است و هرچه استدلال نباشد تعریف است؛ به عبارت دیگر غیر تعریف همان استدلال یا غیراستدلال همان تعریف است. با توجه به این مقدمات می توان به راحتی فهمید گزینه ۱ و ۲، با قضیه صورت سؤال برابرند. گزینه ۳ نیز چنین است. این قضیه را می توان به این شکل تغییر داد که «فکر یا تعریف است یا تعریف (= غیراستدلال) نیست.» که یک قضیه منفصله حقیقی بوده و با صورت سؤال هم مفهوم است. اما گزینه ۴ این گونه نیست، این قضیه شرطی متصل را می توان بدین سان بازنویسی کرد: «اگر تفکر استدلال (= غیر تعریف) نباشد، تعریف (= غیراستدلال) نیست.» که اشتباه و خطای آن واضح است و مشخص است که با قضیه صورت سؤال تفاوت دارد. چون محال است که یک قسم از تفکر، نه تعریف باشد و نه استدلال.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در قضیه شرطی مانع الرفع، نمی شود مقدم و تالی هیچ کدام درست نباشند. اما هم مقدم و هم تالی می توانند هر دو درست باشد. مثلاً نانا یا برای خودش باید نان بپزد یا برای دیگران. نمی شود برای هیچ کس نان بپزد، اما می تواند هم برای خود و هم برای دیگران نان بپزد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابتدا نقیض «بعضی الف ب نیست» را به صورت «هر الف ب است» به دست می آوریم. سپس توجه می کنیم که اجزای غیر حد وسط مقدمات اگر منفی باشند، نباید در نتیجه مثبت باشند و الا شرط سوم اعتبار نقض می شود. در این مقدمه «ب» منفی است پس در نتیجه نیز باید منفی باشد. تنها گزینه ای که «ب» در آن مثبت است، گزینه ۲ است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. چون در قضایای شخصیه همه مصادیق موضوع (که یک فرد مشخص است) مورد نظر قرار می گیرد، بنابراین همیشه موضوع قضیه شخصیه دارای علامت مثبت است. در یک قضیه محصوره علامت موضوع را با توجه به سور و علامت محمول را براساس نسبت قضیه مشخص می کنیم. هرگاه قضیه سور کلی داشته باشد، علامت موضوع مثبت بوده و اگر سور قضیه جزئی باشد، علامت موضوع نیز منفی می شود. اگر نسبت قضیه موجب باشد، علامت محمول نیز منفی است. هم چنین اگر نسبت قضیه سالبه باشد، علامت محمول نیز مثبت خواهد بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در استدلال قیاسی، مقدمات ضرورتاً نتیجه را در پی دارند و پذیرش مقدمات، پذیرش نتیجه استدلال قیاسی را به دنبال دارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مغالطه ذی استثنای قابل چشم پوشی در صورت رعایت نکردن قواعد تداخل رخ می دهد. در تداخل، کذب قضیه ی جزئی سبب کاذب شدن قضیه ی کلی می شود. اگر به کذب قضیه ی جزئی «بعضی الف ب است» علم داشته باشیم اما پافشاری کنیم که قضیه ی کلی «هر الف ب است» هم چنان صادق است، دچار این مغالطه شده ایم.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در شکل دوم قیاس اقترانی، حد وسط در هر دو مقدمه، محمول است. پس از حذف کردن حد وسط، موضوع نتیجه از مقدمه ی اول و محمول آن از مقدمه ی دوم به دست می آید.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قیاس استثنایی از یک قضیه ی شرطی و یک قضیه ی حملی تشکیل می شود که قضیه ی دوم به قضیه ی اول استثنا وارد می کند. با این وصف، نتیجه ی قیاس استثنایی همواره یک قضیه ی حملی است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قیاس استثنایی، قیاسی است که عین نتیجه یا نقیض آن در یکی از مقدمات استدلال ذکر شده باشد؛ بنابراین قید «حتماً» در گزینه ی ۲ باعث نادرستی این گزینه شده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارت ذکر شده در صورت سؤال یک قضیه‌ی شرطی از نوع شرطی متصل است؛ در قضایای شرطی متصل به پیوستگی و اتصال و ملازمه‌ی دو نسبت حکم شده است. در این عبارت، جمله‌ی اول مقدم و جمله‌ی دوم تالی است که به لحاظ منطقی تالی تابع مقدم است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سور قضایای کلی مشخص می‌کند که همه‌ی مصادیق موضوع، موردنظر گوینده هستند و سور قضایای جزئی نشان می‌دهد که برخی از مصادیق موضوع، موردنظر گوینده هستند؛ در گزینه‌ی ۳ چون سور کلی است، پس همه‌ی مصادیق موضوع، موردنظر است و علامت موضوع باید مثبت باشد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در انفصال حقیقی هر دو قضیه هم‌زمان کاذب و هم‌زمان صادق نیستند؛ بنابراین اگر یک طرف کاذب باشد (کذف ف یا همان صدق غیر ف) طرف دیگر حتماً صادق است (صدق ب).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خدا را دانی (تالی) از خود را بدانی (مقدم). تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی ۱: اگر روم ز پی‌اش (مقدم) فتنه‌ها برانگیزد (تالی) / و از طلب بنشینم (مقدم) به کینه برخیزد (تالی)
گزینه‌ی ۲: حرف «و» در این گزینه به معنی حتی اگر یا با وجود این که است و ادات شرط محسوب نمی‌شود؛ بنابراین قضیه از نوع شرطی نیست.

گزینه‌ی ۴: حرف «گر» در این گزینه به معنی «یا» است و ادات شرط محسوب نمی‌شود؛ بنابراین قضیه از نوع شرطی نیست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر درآمدی که به دست می‌آوریم، اگر بعد از یک سال از مجموع مخارج ما زیاد بیاید، ب همان میزان که زیاد آمده است، مشمول خمس قرار می‌گیرد؛ یعنی موظفیم که ۲۰ درصد آن را به عنوان سهم امام و سهم سادات به مرجع تقلید یا نماینده او بدهیم، اقلام مصرفی خریداری شده که بدون استفاده باقی مانده‌اند، مشمول خمس می‌شوند.
خرج کردن مربوط به حوزه برنامه‌ریزی مخارج و شیوه‌های مصرف است.
حفظ و رشد درآمد شامل فعالیت‌هایی نظیر پس‌انداز و سرمایه‌گذاری است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$A \text{ فرد} = ۹ = ۱/۷۵ + ۱/۷۵ + ۰/۵ + ۲/۵ + ۱/۵ = ۱ + ۲/۵ + ۰/۵ + ۱/۵ + ۱/۵$$

$$B \text{ فرد} = ۶/۵ = ۱ + ۲/۵ + ۰/۵ + ۱/۵ + ۱/۵ = ۱ + ۲/۵ + ۰/۵ + ۱/۵ + ۱/۵$$

$$A \text{ پس‌انداز ماهانه فرد} = ۱۰ - ۹ = ۱$$

$$B \text{ پس‌انداز ماهانه فرد} = ۸ - ۶/۵ = ۱/۵$$

$$A \text{ فرد} = ۲۲/۲ = \frac{۲}{۹} \times ۱۰۰ = ۲۲/۲$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. منظور از خرید مقایسه‌ای، فرآیند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است.

الف) نادرست است. مرحله‌ی چهارم (ارزیابی): شامل سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف است.

ب) درست است.

پ) نادرست است. مرحله‌ی سوم (تعیین معیارها): معیارهایی که عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است؛ مثلاً در خرید یخچال

جادار بودن، مصرف انرژی، سهولت تعمیرات و زیبایی ظاهری و نیز ایرانی بودن محصول برای خرید مهم است.

ت) نادرست است. مرحله‌ی اول (تعریف مسئله): شامل بیان این که واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارید، مثلاً برخی افراد بدون دانستن عکاسی برای خرید دوربین حرفه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند. این خرید مناسبی برای آن‌ها نیست بلکه برای این کار یک دوربین ساده نیز کافی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای:

۱) شما می‌توانید بخشی از پول خود را پس‌انداز کنید، زیرا در صورت مقایسه‌ی درست معمولاً هزینه‌ی کم‌تری پرداخت می‌شود.

۲) با خرید مقایسه‌ای، ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.

۳) با خرید مقایسه‌ای، محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می‌خرید.

۴) با خرید مقایسه‌ای، درباره‌ی گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.

۵) با خرید مقایسه‌ای، نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید.

معایب خرید مقایسه‌ای:

۱- خرید مقایسه‌ای زمان‌بر است. (این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید.)

۲- ممکن است این نوع خرید هزینه‌بر باشد. (مانند هزینه‌هایی برای تماس تلفنی، سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه‌های مختلف)

۳- ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، (به‌ویژه برای کالاهایی با قیمت پایین) کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دومین مرحله از خرید مقایسه‌ای فهرست گزینه‌ها است برای مثال مواردی که می‌توان با آن مشکل را حل کرد. همچنین سومین مرحله از خرید مقایسه‌ای تعیین معیار می‌باشد مثلاً مواردی که هنگام خرید برای فرد حائز اهمیت است مثل رنگ و کیفیت و قیمت و ...

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف) در مرحله‌ی چهارم، باید آن ویژگی‌هایی از کالای هدف را که بیشتر برایتان مهم است، مشخص کنید.

ب) کالاهای گران‌تر و پیچیده‌تر نیاز بیشتری به خرید هوشمندانه دارند، بنابراین موتورسیکلت نسبت به میز تحریر، نیاز بیشتری به خرید هوشمندانه دارد.

اول: تعریف مسئله

شامل بیان این‌که واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارید، مثلاً برخی افراد بدون دانستن عکاسی برای خرید دوربین حرفه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند. این خرید مناسبی برای آن‌ها نیست، بلکه برای این کار یک دوربین ساده نیز کافی است.

دوم: فهرست گزینه‌ها

شامل مواردی که می‌تواند شکل را رفع یا مسئله را حل کند.

سوم: تعیین معیارها

معیارهایی که عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است: مثلاً در خرید یخچال جادار بودن، مصرف انرژی، سهولت تعمیرات و زیبایی ظاهری و نیز ایرانی بودن محصول برای خرید مهم است.

چهارم: ارزیابی

شامل سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف است.

پنجم: تصمیم‌گیری

انتخاب گزینه‌ی نهایی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف) قناعت و ساده‌زیستی کمک می‌کند تا هم بخشی از درآمد خود را برای مصاف مهم‌تر پس‌انداز کنید و هم با آرامش روحی و روانی، انتخاب اقتصادی مناسبی را در زندگی تجربه کنید. قناعت به معنای تلاش نکردن در راه توسعه‌ی اقتصادی نیست.

ب) مفهوم اتلاف به معنای دور ریختن و هدر دادن منابع است.

پ) یکی از روش‌های مصرف مسئولانه، روش «۶ ب» است: بهینه مصرف کردن، بازیافت، بازسازی، بازداشتن، بازتفکر، بازمصرف

ت) بازمصرف به معنای استفاده از چیزی بیش از یک بار است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

الف) صحیح است.

ب) غلط است، چرا که برای خرید هوشمندانه باید مراقب باشید که نقش اجتماعی خود را در میدان اقتصاد فراموش نکنید.

ج) غلط است، زیرا اولین گام در خرید مقایسه‌ای تعریف مسئله است. شامل بیان اینکه واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه

مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارید، مثلاً برخی افراد بدون دانستن عکاسی برای خرید دوربین حرفه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند. این خرید مناسبی برای آن‌ها نیست بلکه برای این کار یک دوربین ساده نیز کافی است.

د) غلط است، چرا که خرید مقایسه‌ای زمان‌بر و هزینه‌بر است.

خرید مقایسه‌ای زمان‌بر است. (این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید).

ممکن است این نوع خرید هزینه‌بر باشد. (مانند هزینه‌هایی برای تماس تلفنی، سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه‌های مختلف)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. منظور از خرید مقایسه‌ای، فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است. برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر، نیاز بیشتری به خرید هوشمندانه وجود دارد تا گزینه‌های مختلف را قبل از انتخاب با هم مقایسه کنید. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: اولین گام در فرآیند خرید مقایسه‌ای، تعریف مسئله است. شامل بیان اینکه واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارید، مثلاً برخی افراد بدون دانستن عکاسی برای خرید دوربین حرفه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند. این خرید مناسبی برای آنها نیست بلکه برای این کار یک دوربین ساده نیز کافی است.

گزینه ۲: در مرحله سوم خرید هوشمندانه باید مشخص کنید که چه گزینه‌هایی در سطح پولی که شما می‌خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می‌توانید از وبسایت‌ها و فروشگاه‌های اینترنتی استفاده کنید. موارد را در لیستی یادداشت کنید).

گزینه ۴: خرید مقایسه‌ای پنج مرحله دارد و مرحله چهارم عبارت است از ارزیابی که شامل سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

منظور از خرید مقایسه‌ای، فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است و به ترتیب زیر انجام می‌گیرد:

اول تعریف مسئله

دوم فهرست گزینه‌ها

سوم تعیین معیارها

چهارم ارزیابی

پنجم تصمیم‌گیری

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای:

۱- با خرید مقایسه‌ای می‌توانید بخشی از پول خود را پس‌انداز کنید، زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کمتری پرداخت می‌شود.

۲- ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.

۳- محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می‌خرید.

۴- درباره گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.

۵- نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید.

معایب خرید مقایسه‌ای:

۱- خرید مقایسه‌ای زمان‌بر است. (این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم‌کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید).

۲- ممکن است این نوع خرید هزینه‌بر باشد. (مانند هزینه‌های تماس تلفنی و سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه‌های مختلف)

۳- ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، (به ویژه برای کالاهایی با قیمت پایین) کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از روش‌های مصرف مسئولانه، روش «۶ب» است: بهینه مصرف کردن، بازیافت، بازسازی، بازداشتن (از اسراف و زیاده‌روی)، بازتفکر (کالای دیگر)، باز مصرف (استفاده چندباره از کالا). نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرنده (بازداشتن)، یافتن راه‌های بهتر، پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر (بازیافت)، کمتر مصرف کردن یا با انرژی کمتر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن، استفاده از چیزی بیش از یک بار (باز مصرف)، درست کردن چیزی که خراب و یا از کار کار افتاده است، همه از موارد روش «۶ب» به شمار می‌روند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) هرگونه تضییع یا اتلافی که قابل پیشگیری باشد، اسراف محسوب می‌شود.

ج) در روش «۶ب» منظور از بازسازی، درست کردن چیزی که خراب یا از کار افتاده است، می‌باشد.

د) مرحله‌ی اول خرید مقایسه‌ای «تعریف مسئله» است.

